

Yttrande över - Remiss - SOU 2021:51 Skydd av arter - vårt gemensamma ansvar

Sammanfattning

Kommunerna bör ses som en viktig resurs vid säkerställandet av livskraftiga populationer av arter och även naturtyper, vilket ofta sker genom bildandet och förvaltandet av naturreservat. Linköpings kommun anser att en översyn av nationellt fridlysta arter i artskyddsförordningens bilaga 2 är nödvändig. Kommunen vill dock göra tydligt att utökade artskydd kan innebära negativa effekter på samhällsbyggnadsprocessen som i sin tur minskar möjligheten till ett ökat byggande. Denna effekt går dock att minska om arbetet med kompensatoriska åtgärder utvecklas ytterligare. Det saknas tydliga riktlinjer för beräkning och bedömning av kompensatoriska åtgärder och det behöver åtgärdas för att prövningsprocessen ska bli transparent, överskådlig och rimlig. Det får också anses som mycket angeläget att den statliga informationen om arter och livsmiljöer samordnas och görs mer lättillgänglig. I detta sammanhang är artportalen den naturliga utgångspunkten. Linköpings kommun gör bedömningen att gränsdragningarna mellan de allmänna hänsynsreglerna och det statliga ansvaret vid skydd av arter och livsmiljöer i många avseenden behöver förtydligas.

Fridlysning, principiell riktning för övervägandena

Det bör noteras att kommunerna är en viktig del av säkerställandet av naturtyper och arter i bildandet och förvaltandet av naturreservat. I flera kommuner är arealen kommunalt skyddad natur jämförbart med arealen statligt inrättade naturreservat. Det bör därför påtalas att vid fördelning av de statliga resurserna för bildande och förvaltning av naturreservat är kommunerna en viktig aktör.

Översyn av de arter som är fridlysta

Linköpings kommun ser positivt på att en översyn av de nationellt fridlysta arterna enligt bilaga 2 i artskyddsförordningen genomförs. Det är särskilt viktigt att fler ryggradslösa djur, lavar, svampar och då särskilt marklevande arter på ett tydligare sätt än idag omfattas av denna översyn. Många av dessa

arter har vikande populationer, indikerar höga naturvärden och är utsatta för insamling. Kommunen noterar dock att ett utökat artskydd kan innebära påverkan på samhällsbyggnadsprocessen som i sin tur minskar möjligheten till ett ökat byggande.

Dispens och kompensatoriska åtgärder

Linköpings kommun ställer sig bakom utredningens förslag om att i dispensbeslut ska kompensatoriska åtgärder kunna övervägas för att minimera skadan på naturen. Det är viktigt att riktlinjer tas fram för hur dessa kompensatoriska åtgärder ska beräknas så att verksamhetsutövare och markägare upplever processen som transparent, överskådlig och rimlig.

God kunskap och information om fridlysta arter- och deras livsmiljö och myndigheternas tillgängliggörande av befintlig information (artportalen)

Linköpings kommun anser att en god kunskap om arter och deras livsmiljöer är avgörande för att fridlysningsreglerna ska kunna nå önskad effekt.

Verksamhetsutövaren och markägaren har krav på sig att inneha tillräcklig kunskap för att bedriva sin verksamhet utan onödig negativ påverkan på arter och deras livsmiljö. Det är orimligt att var och en som bedriver verksamhet i naturen på egen hand ska kunna besitta tillräcklig naturvårdskompetens varför de statliga sektorsmyndigheterna här har en stor uppgift att fylla.

Myndigheterna inom ämnesområdet har tagit fram bra information till stöd för verksamhetsutövare och markägare. Linköpings kommun delar utredningens bedömning att art- och livsmiljöinformation på ett tydligare sätt behöver samordnas och göras mer lättillgänglig. Här spelar artportalen idag en viktig roll. Portalen är idag den viktigaste nationella kunskapskällan för artförekomst. Artportalens drift, fynduppgifternas kvalitet och portalens utveckling behöver tryggas. Det är önskvärt att artportalen även kan bli en nationell resurs för livsmiljöunderlag och inte bara för artfynd. Linköpings kommun har sedan flera decennier presenterat art- och livsmiljöbedömningar för hela kommunens areal i ett naturvårdsprogram, se vidare www.linkoping.se. Behovet av en liknande samlad information på det nationella planet är stort.

Avvägt och effektivt skydd med tydlig fördelning av kostnadsansvaret

Linköpings kommun ställer sig bakom utredningens slutsats att områdesskydd m.m. inte kan utgöra den enda åtgärden för att genomföra fridlysningsreglerna. Verksamheter ska kunna fortgå i naturen även i områden med fridlysta arter, men det finns ett stort behov av att tydliggöra gränserna för de allmänna hänsynsreglerna som åvilar verksamhetsutövare och när ytterligare inskränkningar behöver göras som ska ersättas av staten.

Linköpings kommun vill även påpeka att om principen "frihet under ansvar" ska fungera i skogen och naturen i stort måste det även finnas en tillräcklig statlig kontrollfunktion med tydliga och transparenta sanktionsmöjligheter. Det

är vår bedömning att den skogliga tillsynsmyndigheten är i behov av ökade resurser för att tillsynsfunktion ska bli rimligt funktionell.

För Linköpings kommun

Muharrem Demirok
Samhällsbyggnadsnämndens ordförande

Kopia till: Samhällsbyggnadsnämnden